

Revurdering af miljøgodkendelse

Svineproduktion

Roager Østermark 2 og 4, 6760 Ribe

Oktober 2016

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon 7616 1616

E-mail miljo@esbjergkommune.dk

Web www.esbjergkommune.dk

Sag nr. : 15/12610

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE PÅ ROAGER ØSTERMARK 2 OG 4, 6760 RIBE.....	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
Generelle vilkår	9
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	10
ØVRIGE FORHOLD.....	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRBRUGET	13
Dyreholdets størrelse	13
Staldanlæg	14
Opbevaring af gødning	16
Foder	16
Råvarer og hjælpestoffer, affald og spildevand.	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	18
Lugt	18
Støj og transport	20
Støv, fluer, skadedyr og lys.....	20
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	21
Ammoniakpåvirkning af naturområder	21
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	22
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	22
OPHØR	29
GENERELLE FORHOLD.....	29
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING.....	29
HØRING	29
SAMLET VURDERING	33
BILAG 1	34

Indledning

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. På baggrund af revurderingen træffer kommunen afgørelse om, enten at vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse skal skærpes eller at revurderingen ikke medfører ændringer i miljøgodkendelsen.

Husdyrbruget på Roager Østermark 2-4 er i 1992 miljøgodkendt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 og revurderet første gang i 2004.

Nærværende revurdering er foretaget ved en gennemgang af husdyrbruget og de ændringer, der er sket siden godkendelsen og første revurdering er meddelt, samt en vurdering af forureningsforhold og den teknologiske udvikling. Dette er beskrevet i den miljøteknisk beskrivelse og vurdering, som danner baggrund for afgørelsen om revision af vilkår for husdyrbrugets drift.

Esbjerg Kommune har i perioden fra 5. november til 27. november 2015 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til revurderingen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen eller anmodninger om at få tilsendt udkast til afgørelse.

Forslaget til revurdering af miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 14.09.2016 til den 5.10.2016. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra naboerne på Roagervej 334, 6760 Ribe. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Revurdering af miljøgodkendelse på Roager Østermark 2 og 4, 6760 Ribe

Esbjerg Kommune har revurderet miljøgodkendelsen til produktion af svin på Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe.

Revurderingen omfatter produktion af 266,1 dyreenheder i avls- og slagtesvin herunder drift af stalde, gødningsopbevaringsanlæg m.v. Revurderingen omfatter ikke drift af udspretningsarealer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Revurdering af miljøgodkendelse gælder for husdyrbruget beliggende Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe, matrikel nr. 47, Roager Ejerlav, Roager. Ejendomsnummeret er 5610315571. Bedriftens CVR nr. er 25610350 og CHR nr. er 103844 og 11920. Husdyrbruget ejes og drives af Birkeland A/S v. Steen Birkeland, Roager Østermark 2, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at ejendommen drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

I forbindelse med revurderingen fastsættes en række nye vilkår for husdyrbrugets drift. Desuden ophæves en række af de eksisterende vilkår i revurderingen fra 2004, som dels udgøres af vilkår fra miljøgodkendelsen fra 1992 samt vilkår meddelt som påbud ifm. revurdering i 2004. De vilkår der ikke ophæves er fortsat gældende.

En oversigt over hvilke vilkår fra den oprindelige godkendelse der fortsat er gældende og hvilke vilkår, der er ophævet, kan ses i bilag 1.

Med hjemmel § 39, jf. § 41 i Lov om miljøgodkendelsen m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006) meddeler Esbjerg Kommune herved påbud om følgende vilkår for drift af husdyrbruget: Vilkår 2-4, 7-11, 12-13, 18-20, 30 og 31. De vilkår der er overført fra revurderingen fra 2004 er angivet med kursiv.

Ophævelse af vilkår

1. Vilkår 1.2, 1.3, 1.4, 2.1 (delvist), 2.4, 3.1, 5.1, 6.1, 6.3, 8.1, 8.2, 8.3, 9.2 og 9.3 i revurderingen fra 2004 af miljøgodkendelsen ophæves.

Husdyrproduktion

2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyreart/staldsystem	Antal	DE
Slagtesvin, 30 - 107 kg Drænet gulv + spalter (33/67)	5.375	139,9
Årsso, farestald Kassestier, delvis spaltegulv	338	22,99
Årsso, farestald	192	13,06

Kassestier, fuldspaltegulv		
Polte, 31-110 kg Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	250	6,79
Årsso, løbe- og drægtighedsstald Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	124	19,68
Årsso, løbe- og drægtighedsstald Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	406	64,43
I alt		266,8

- Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 266,8 dyreenheder.
- Vægtgrænserne på slagtesvinene må afvige op til en afgangsvægt på maksimalt 113 kg levende vægt. Ved afvigende vægtgrænser på slagtesvinene, skal antallet af slagtesvin korrigeres således, at produktionen ikke overstiger det antal dyreenheder (DE), som produktionen på 5.375 slagtesvin (30-107 kg) svarer til. Antallet af DE skal beregnes ud fra de til enhver tid gældende omregningsfaktorer.

Indretning og drift

- De i ansøgningen vedlagte tegninger over bygninger og deres anvendelse ligger til grund for godkendelsen. Energi- og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 Husdyrbekendtgørelsens bestemmelser om disses indretning og anvendelse, skal stedse iagttages.
- Foder- og gødningsrester må ikke oplagres udenfor de dertil indrettede anlæg, ligesom der skal holdes ryddeligt omkring virksomheden.

Foder

- Den totale mængde P ab dyr pr. år for slagtesvin, beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 3.074 kg P/år.

”P ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times g \text{ fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$$

Ovenstående er beregnet ud fra følgende forudsætninger i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslingen skal samlet set overholdes:

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	5.375
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,86
g fosfor pr. FEsv	4,52
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,57

- Den totale mængde N ab dyr pr. år for slagtesvin, beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 12.923 kg N/år.

“kg N ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{Kg N ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

Ovenstående er beregnet ud fra følgende forudsætninger i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes:

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	5.375
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,86
g råprotein pr. FEsv,	132,92
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,40

9. Der skal foreligge en logbog der dokumenterer vægtintervaller, foderforbrug og foderets indhold af hhv. råprotein pr. FEsv og fosfor pr. FE_{sv} i de enkelte foderblandinger.
10. En gang årligt, f.eks. i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv og fosfor pr. FE_{sv} på årsbasis. Beregningen skal opbevares i logbogen.
11. Logbogens oplysninger i form af ind- og afgangsvægt, blandeforskrifter, indlægsedler, beregnet gennemsnitlig indhold af g råprotein pr. FE_{sv} og fosfor pr. FE_{sv} skal opbevares i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forelangende.

Energi- og vandforbrug

12. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
13. Der skal foretages en energimæssig gennemgang af ejendommen, udført af en energikonsulent, senest 1 år efter meddelelse af revurderingen. Den skriftlige gennemgang forevises tilsynsmyndighederne på forlangende.

Spildevand

14. *Spildevand fra vask af stalde og maskiner skal tilledes gødningsopbevaringsanlægget.*
15. *Vaskeplads for transportmateriel og maskiner m.v. skal være indrettet, så spildevand herfra bortledes til gødningsopbevaringsanlæggene.*

Lugt

16. *Produktionsforholdene skal indrettes, så der sker mindst mulig udslip af forurenende stoffer til luften. Der skal om nødvendig anvendes dertil egnede hjælpestoffer til imødegåelse af unødigt udslip af lugtstoffer. Virksomheden*

må ikke give anledning til "ikke uvæsentlige" lugtgener hos de nærmestboende naboer.

17. *Omrøring og overpumpning af gylle må ikke foretages lørdage og søn- og helligdage. Udbringning af gylle som kræver kørsel gennem boligområder må ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage.*
18. Gyllen i gyllekanalerne i slagtesvinestalden skal udsluses mindst hver 7. dag.
19. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
20. Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 18. Alternativt skal pumpen for rørudslusningssystemet være tilsluttet en datalogger eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 18. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Transport

21. *Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal være tætte og effektivt renholdte ved udkørsel til offentlig vej.*
22. *Transport til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske i dagtimerne, det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt ud over det i den tekniske beskrivelse angivne.*
23. *Der skal sikres gode oversigtsforhold ved udkørsel fra ejendommen til offentlig vej.*
24. *Til- og frakørselsveje skal holdes i god stand, så støj fra køretøjer minimeres mest muligt, ligesom de køretøjer der anvendes i produktionen skal anvendes hensynsfuldt når nabobeboelse passeres. Den i den tekniske beskrivelse angivne til og frakørselshyppighed må ikke øges væsentligt.*

Støj

25. *Støjvilkårene er fastsat efter de i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af 1984 gældende regler med korrektioner og referencetidsrum m.v.*

Støjbelastningen fra virksomheden, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ikke overskride nedennævnte grænser målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nærtliggende nabobeboelser.

<i>Mandag-fredag</i>	<i>kl. 07.00-18.00</i>	
<i>Lørdage</i>	<i>kl. 07.00-14.00</i>	<i>55 dB(A)</i>
<i>Mandag-fredag</i>	<i>kl. 18.00-22.00</i>	
<i>Lørdage</i>	<i>kl. 14.00-22.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>kl. 07.00-22.00</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Alle dage</i>	<i>kl. 22.00-07.00</i>	<i>40 dB(A)</i>

Maksimalværdierne af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

26. *Ventilationsanlæggene i staldene skal være sådan indrettede, at afkastet giver mindst mulige lugt- støv- og støjgener for naboerne. Såfremt anlæggene ændres, skal den miljømæssigt bedste teknologi anvendes.*

Støv

27. *Der skal foretages tilstrækkelig rengøring af staldene, og anvendes de teknisk/ kemisk bedst egnede midler og metoder til minimering af støv fra produktionen.*

Skadedyr

28. *Overalt i staldanlæggene skal der foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til de veterinære bestemmelser herfor.*

Generelle vilkår

Egenkontrol

29. *Der skal på virksomheden føres "egenkontrol" med den til enhver tid gældende produktion, der skal foreligge en opgørelse over produktionens størrelse i henhold til husdyrbekendtgørelsens bilag 1. Denne med tilhørende bilag skal ved miljøtilsynets besøg på ejendommen kunne forevises til dokumentation for overholdelse af godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.*

Uheld

30. *Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Ophør

31. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Retsbeskyttelse og revurdering

Det følger ingen særlig retsbeskyttelse på vilkår meddelt i forbindelse med revurdering af en miljøgodkendelse.

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen.

Miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Det er derfor planlagt at foretage næste revurdering senest i 2026.

Øvrige forhold

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 19. oktober 2016 på Esbjerg Kommunes hjemmeside: www.esbjergkommune.dk/annoncer.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. På Natur- og Miljøklagenævnets forside, www.nmkn.dk, findes et link til Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, som man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 16. november 2016 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Natur- og Miljøklagenævnte skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til

miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves et gebyr på kr. 500. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning. Det er Natur- og Miljøklagenævnet der behandler klagen og som kan oplyse, om, hvorvidt klagen har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for revurdering af miljøgodkendelsen på Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe.

Hovedformålet med en revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse er at vurdere, om beskyttelsen af miljøet gennem de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fortsat er tilstrækkeligt eller om det er nødvendigt at ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling.

Revurderingen vil alene omfatte bedriftens anlæg, da en revurdering af en miljøgodkendelse meddelt efter miljøbeskyttelseslovens § 33 ikke omfatter arealer.

Lovgrundlag

Revurdering af miljøgodkendelser på husdyrbrug behandles efter reglerne i §§ 40-43 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug¹ samt efter §§ 39-41 i husdyrloven².

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering. Den første revurdering sker 8 år efter godkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelseshandling, men kan i stedet betragtes som et supplement til den eksisterende miljøgodkendelse. En revurdering kan derfor ikke indeholde udvidelse eller ændring af den oprindelige miljøgodkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Kommunes afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene.

Kommunen kan meddele påbud hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

¹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016)

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 med senere ændringer).

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

Tidligere Ribe Kommune har den 13. januar 1992 meddelt miljøgodkendelse til en svineproduktion, som på daværende tidspunkt svarede til 287 dyreenheder (DE) på Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe. Miljøgodkendelsen er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven.

Tidligere Ribe Kommune har den 9. november 2004 revurderet miljøgodkendelsen for Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe fra 13. januar 1992 til en produktion på 300 DE.

Til brug for revurdering af miljøgodkendelsen har LandboSyd, på vegne af husdyrbruget, indsendt oplysninger via det it-baserede ansøgningsssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og skemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige skema (nr. 85556 version 4) er indsendt den 22.08.2016. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte materiale.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende og ansøgte dyrehold fremgår af tabel 1.

Dyreart/staldsystem	Revurderet 2004		Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Årsso, farestald, fuldspaltegulv	192	13,1	192	13,1	192	13,1
Årsso, farestald, delvis spaltegulv	338	23,0	338	23,0	338	23,0
Polte, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	250	6,9	250	6,8	250	6,8
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, ind. opstaldning, delvis spaltegulv	124	19,7	124	19,7	124	19,7
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstr. + spaltegulv	406	64,4	406	64,4	406	64,4
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)			6.110	140,1	5.375	139,9
Slagtesvin, fuldspaltegulv	6.110	169,7	-	-	-	-
I alt		300,0		267,0		266,8

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK. nr. 1318 af 26.11.2015).

Ifølge tidligere Ribe Kommunes miljøgodkendelse fra 1992 blev der givet miljøgodkendelsen til en produktion på 260 årssøer samt 6.000 producerede slagtesvin svarende til i alt 287 DE efter dagældende DE-beregning med mulighed for at øge produktionen til 300 DE uden fornyet godkendelse.

I 2004 foretog tidligere Ribe Kommune en revurdering af godkendelsen fra 1992, hvor dyreholdets maksimale produktion bestod af 530 årssøer m. smågrise til 4 uger, 250 producerede polte samt 6.110 producerede slagtesvin (30-100 kg) svarende til 300 DE.

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af, om der har været kontinuitetsbrud i husdyrproduktionen og om der hermed er sket delvis bortfald af produktionsretten. Hvis en godkendelse ikke har været delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet³. Esbjerg Kommune vurderer på baggrund af opgjorte gødningsregnskaber, at der ikke har været kontinuitetsbrud i produktionen – blot naturlige variationsudsving.

Fremadrettet ønsker Birkeland A/S at producere færre men tungere slagtesvin. Antallet af producerede svin ønskes reduceret fra 6.110 pr. år til 5.375 stk. pr. år, og samtidig øges vægtintervallet fra 30-100 kg til 30 – 107 kg.

Natur- og Miljøklagenævnet har i NMK-132-00405 bemærket, at en revurdering ikke er en ny godkendelsehandling. Derfor kan revurderinger ikke indebære udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre øget forurening.

Ansøger har ifm. revurderingen indsendt et fiktivt skema (skema id. 84713), der viser at forudsætningerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for at anmelde den ønskede fordeling mellem antal slagtesvin og vægtintervaller (skift mellem dyretyper) er opfyldt. Isoleret set medfører den ansøgte ændring i slagtesvinenes vægtintervaller og antal ingen forøgelse i dyreenheder eller nogen forøgelse af forureningsparametrene jf. beregningerne i husdyrgodkendelse.dk (herunder lugt- og ammoniakemission samt udskillelsen af kvælstof og fosfor).

Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at den ansøgte ændrede produktion af slagtesvin (5.375 prod. slagtesvin i vægtintervallet 30-107 kg) kan indarbejdes i nærværende afgørelse om revurdering, således at det ansøgte dyrehold fremover udgør den lovlige produktion.

Ansøger har yderligere indsendt to øvrige fiktive skemaer via husdyrgodkendelse.dk (skema id 85555 og 84238), idet der ønskes mulighed for at variere afgangsvægten og antallet af producerede svin. Slagtesvinenes afgangsvægt samt antallet af producerede svin ønskes udover 107 kg/5.375 prod. svin pr. år at kunne variere op til 110 kg/5.102 prod. svin pr. år og 113 kg/4.852 prod. svin pr. år. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at slagtesvinene under anvendelse af de vilkårsfastsatte foderkorrektioner for råprotein og fosfor ikke medfører forøget forurening i forhold til lovlig nudrift og samtidig kan BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak og fosfor overholdes.

Det eksisterende vilkår til lovlig produktion (vilkår 8.1) ophæves derfor og som følge heraf også vilkåret (vilkår 1.2) om, at dyreholdet ikke må udvides til produktion større end den godkendte sammensætning og produktion i 2004. For at præcisere den lovlige husdyrproduktion fastsættes der nyt vilkår til husdyrbrugets maksimale produktion og til i hvilket omfang produktionen kan tillades at variere. Eksisterende vilkår om at føre egenkontrol med den til enhver tid gældende produktion bibeholdes (vilkår 9.1).

Staldanlæg

På husdyrbruget er der følgende bygninger, som angivet i tabel 2 og kort 1.

³ §33 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr.868 af 3. juli 2015) med senere ændringer.

Bygning og anvendelse	Stipladser	Areal / rumfang
Farestald 1+2	50 stipladser	Ca. 338 m ²
Farestald 3	56 stipladser	Ca. 290 m ²
Farestald 5	32 stipladser	Ca. 262 m ²
Poltestald	60 stipladser	Ca. 209 m ²
Løbestald 7+9	92 stipladser	Ca. 279 m ²
Drægtighedsstald 11	300 stipladser	Ca. 855 m ²
Slagtesvinestald	1.491 stipladser	Ca. 1.354 m ²
Fodersiloer, Roager Østermark 4	3 x 8 m højde	Ca. 15 tons pr. silo
Fodersiloer, Roager Østermark 2	2 x 10 m høde	Ca. 30 tons pr. silo
Gyllebeholder, Roager Østermark 2	Tæt overdækning	1.480 m ³
Gyllekanaler, Roager Østermark 2		600 m ³
Gyllebeholder, Roager Østermark 4	Tæt overdækning	3.006 m ³
Gyllekanaler, Roager Østermark 4		300 m ³

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 1.

Kort 1: Situationsplan.

Fordelingen af dyr og staldsystemer i de enkelte stalde fremgår af tabel 3:

Bygning og anvendelse	Dyreart	Antal	Staldsystem
Farestald 1+2	Årsso, farestald	192	Kassestier, fuldspaltegulv
Farestald 3	Årsso, farestald	215	Delvis spaltegulv
Farestald 5	Årsso, farestald	123	Delvis spaltegulv
Poltestald	Slagtesvin (polte)	250	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv
Løbestald 7+9	Årsso, løbe- og drægtighedsstald	124	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Drægtighedsstald 11	Årsso, løbe- og drægtighedsstald	406	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
Slagtesvinestald	Slagtesvin 30-107 kg	5.375	Drænet gulv + spalter

Tabel 3: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

I 2015 blev fuldspaltegulve i slagtesvinestalde ulovligt at anvende jf. bekendtgørelse om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, og derfor er fuldspaltegulvene i slagtesvinestalden i dag ændret til drænet gulv + spalter. Dette staldsystem er indtastet i såvel nudrift som ansøgt drift i overensstemmelse med Miljøstyrelsens help desk-svar "BAT ved revurdering, hvor det oprindelige staldsystem er blevet ulovligt" af 25.09.2015.

Der er i 2013/2014 blevet opført en ny fodersilo (15 ton) på Roager Østermark 4 i tilknytning til de to eksisterende siloer på ejendommen. Siloen er anmeldt efter § 27 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Bek. Nr. 44 af 11.1.2016) og accepteret af Esbjerg Kommune d. 30.08.2016.

I revurderingen fra 2004 er fordelingen af søer i de enkelte stalde alene opgjort ud fra antallet af stipladser. Der er imidlertid samlet angivet 534 stipladser til søer i fare- samt løbe- og drægtigsstalder, selvom der kun er godkendelse til 530 årssøer. I husdyrgodkendelse.dk er antallet af stipladser i løbestalden, nudrift såvel som ansøgt drift, derfor nedskrevet fra 96 til 92.

Opbevaring af gødning

Der ændres ikke på husdyrbrugets praksis med hensyn opbevaring af husdyrgødning.

Esbjerg Kommune har dog registreret, at der på Roager Østermark 4 er 300 m³ gyllekanaler, dvs. 100 m³ mere end der fremgår af revurderingen fra 2004.

I revurderingen fra 2004 er der stillet vilkår til oplag af husdyrgødning og opbevaringskapacitet (vilkår 1.4 og vilkår 8.2). Disse vilkår er gældende i medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen og vilkårene ophæves derfor, da de ikke længere er relevante.

Der er desuden stillet vilkår om, at afledning af husdyrgødning til opbevaringsanlæggene skal ske gennem tætte og lukkede ledninger, så lugt- og ammoniakfordampning minimeres mest muligt (vilkår 2.4). Disse vilkår er generelle lovkrav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen og vilkårene ophæves derfor, da de ikke længere er relevante.

Foder

Det er oplyst, at der anvendes to foderblandinger til søerne og 1-3 blandinger til slagtesvinene. Foderet, der indkøbes som foderblandinger, er tilsat fytase. Der vådfodres ved slagtesvinene og tørfodres ved søerne.

I revurderingen fra 2004 er der vilkår om, at bl.a. foderstoffer skal opbevares i her-til egnede lagre (1.4). Dette vilkår er fortsat gældende.

Jf. it-ansøgningen reduceres udledningen af fosfor ved at indholdet af fosfor i foderet hos slagtesvinene reduceres fra normen på 4,8 g P/FE til 4,52 g P/FE med henblik på at overholde bedst tilgængelige teknik. Esbjerg Kommune har derfor stillet vilkår om foderkorrektion i relation til BAT.

Der er i revurderingen fra 2006 stillet vilkår om, at foder- og gødningsrester ikke må oplagres udenfor de dertil indrettede anlæg, ligesom der skal holdes ryddeligt omkring virksomheden. Dette vilkår gælder fortsat.

Fodring er nærmere beskrevet i afsnittet vedrørende "bedst tilgængelige teknik (BAT)".

Råvarer og hjælpestoffer, affald og spildevand.

Forholdene omkring råvarer, hjælpestoffer, affald og spildevand er stort set uændret siden den eksisterende miljøgodkendelse blev revurderet i 2004.

Elforbruget på husdyrbruget dækker primært ventilation, belysning, gyllepumpning, drift af foderanlæg, samt øvrige elektriske maskiner.

I revurderingen fra 2004 er det samlede årlige elforbrug opgjort til ca. 300.000 kWh. Ansøger oplyser, at det nuværende forbrug er ca. 250.000 kWh.

Ansøger oplyser, at siden revurderingen i 2004 er ventilationssystemer blevet udskiftet med nye lavenergityper. Derudover er belysningen hos søerne blevet udskiftet til LED, der reducerer elforbruget.

Jf. håndbog til driftsplanlægning 2015, som SEGES udgiver, kan der forventes et årligt elforbrug på ca. 174 kWh/årssø og ca. 10 kWh/slagtesvin for stalde med lavenergi-ventilationsanlæg. Dette svarer til et forventeligt forbrug på i alt ca. 155.820 kWh/år for husdyrbruget på Roager Østermark 2-4. Hertil skal lægges øvrigt elforbrug ifm. driften af bygninger og maskiner samt forbrug til stuehus m.v.

Forbruget på Roager Østermark 2-4 er større end normtallene i håndbog til driftsplanlægning 2015, angiver for stalde med lavenergi-ventilationsanlæg. Ansøger forklarer et højere forbrug end normen med, at en del af staldene er gamle og ikke særlig godt isolerede.

Ansøger oplyser, at det nuværende årlige vandforbrug er ca. 10.500 m³. Jf. håndbog til driftsplanlægning 2015, kan der forventes et årligt vandforbrug på ca. 6.200 l/årssø og ca. 560 l/slagtesvin svarende til i alt ca. 6.848 m³/år for Roager Østermark 2-4. Hertil skal lægges vand til vask af maskiner, sanitære forhold samt forbrug i boligen m.v.

Sammenlignet med normtallene fra håndbog til driftsplanlægning 2015 har husdyrbruget et noget større vandforbrug end normen. Ansøger oplyser, at sohold erfaringsmæssigt ofte ligger en del højere i vandforbrug end normtallene angiver lige som grundig vask for at minimere smitte også giver anledning til et højere vandforbrug. Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering heraf i afsnittet om "Bedst tilgængelige teknik".

Der er i revurderingen fra 2004 stillet en række vilkår vedrørende affald. Blandt andet er der stillet vilkår til opbevaring og bortskaffelse af døde dyr (vilkår 6.1). Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr reguleres nu i henhold til reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr⁴. Vilkår 6.1 ophæves derfor, da vilkåret ikke længere vurderes at være relevant.

Desuden ophæves et vilkår der fastlægger hvorledes en række affaldstyper skal bortskaffes (vilkår 6.3). Esbjerg Kommunes gældende regulativer for affald skal til

⁴ BEK nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

hver en tid overholdes jf. allerede gældende regler. Det er derfor ikke relevant at fastsætte nye regulerende vilkår til håndtering og bortskaffelse af affald.

Der er i revurderingen fra 2004 stillet vilkår om, at spildevand fra vask af stalde og maskiner skal ledes til gødningsopbevaringsanlægget (vilkår 3.2). Dette vilkår er fortsat gældende.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at spildevandsanlæggene for sanitært spildevand fra servicebygningen skal vedligeholdes i overensstemmelse med de dertil hørende driftsvejledninger (vilkår 3.1). Dette vilkår er omfattet af gældende lovgivning og ophæves derfor.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Lugt

Der ændres ikke på husdyrbrugets håndtering, opbevaring eller udbringning af husdyrgødning.

Fremadrettet ønsker Birkeland A/S at producere færre men tungere slagtesvin. Antallet af producerede svin på Roager Østermark 4 ønskes reduceret fra 6.110 pr. år til 5.375 stk. pr. år, og samtidig øges vægtintervallet fra 30-100 kg til 30-107 kg.

Beregninger i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtafgivelsen fra husdyrbruget ikke øges med den ansøgte ændring af produktionen.

Lugtgener fra staldene er på revurderingstidspunktet vurderet efter FMK's Lugtvejledning fra 2002 og Miljøstyrelsens vejledende afstandsgrænser. Det fremgår af revurderingen fra 2004, at en del nabobeboelser er beliggende inden for den lugtgenafstand, der gælder til samlet bebyggelse. Da der på daværende tidspunkt ikke havde været problemer med gener for naboerne i en sådan grad, at disse kunne betegnes som "ikke uvæsentlige", var det tidligere Ribe Kommunes vurdering, at den fremtidig drift af husdyrbruget fremadrettet ville kunne foregå uden væsentlige negative påvirkninger af miljøet, og uden at medføre yderligere gener for nabobeboelserne. Produktionsbygningerne er ligeledes placeret, så de fremherskende vindretninger fører lugt bort fra nabobeboelserne.

Beregningsmodellen for lugt er ændret siden 2004. I forbindelse med revurderingen er der foretaget nye beregninger af lugt i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. Beregningerne fremgår af nedenstående tabel 3.

I det digitale ansøgningsskema foretages automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I forbindelse med beregninger, er geneafstanden ikke korrigeret for vindretning. Der er i tabel 3 ikke medtaget en lugtreducerende effekt af hyppig udslusning – se nærmere beskrivelse nedenfor.

Områdetype	Minimums afstand til omkringboende (geneafstand)	Aktuel afstand
Byzone	616 m	*136 m
Samlet bebyggelse	155 m	*68 m
Enkelt bolig	87 m	*68 m

Tabel 3: Lugt.
*Vægtet gennemsnitsafstand

Lugtberegningerne viser, at geneafstanden for lugt til enkeltbolig (Roager Østermark 1), samlet bebyggelse (Roager) og fremtidig byzone (Roager) ikke er overholdt.

Beskyttelsesniveauet for lugt gælder dog ikke for revurderinger. Stalde og anlæg, som er lovlig placeret, bliver ikke ulovlige som følge af nye regler og beregningsgrundlag.

Der er i revurderingen fra 2004 påbudt følgende vilkår (vilkår 2.1):

”Produktionsforholdene skal indrettes, så der sker mindst mulig udslip af forurenende stoffer til luften. Der skal om nødvendig anvendes dertil egnede hjælpestoffer til imødegåelse af unødigt udslip af lugtstoffer. Virksomheden må ikke give anledning til ”ikke uvæsentlige” lugtgener hos de nærmestboende naboer. Staldlugtemissionen, som er beregnet til 7.950 LE/s for Roager Østermark 2, og til 13.248 LE/s for Roager Østermark 4, må ikke forøges så genegrænserne ændres måleligt.”

Beregningerne i ansøgningsskemaet husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtemissionen fra svineproduktionen beregnet på baggrund af FMK modellen, som blev anvendt på godkendelsestidspunktet, er hhv. 7.631 LE/s for Roager Østermark 2 og 15.320 LE/s for Roager Østermark 4 efter nugældende beregning. Dermed er lugtemissionen fra søerne i dag beregningsmæssigt ca. 300 LE/s lavere, mens emissionen fra slagtesvinene efter nugældende beregningsdata er ca. 2.000 LE/s højere. Esbjerg Kommune ophæver på den baggrund sidste sætning i vilkår 2.1, da dette ikke længere vurderes at være relevant.

Med den ansøgte reduktion i antallet af producerede slagtesvin, men samtidig forøgelse af slagtesvinenes vægtintervaller, sker der ingen forøget lugtemission fra husdyrbruget i forhold til nudriften.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at lugt fra husdyrbruget er tilstrækkelig reguleret med et nyt vilkår om produktionsstørrelse og variation af dyreholdet, som erstatning for tidligere vilkår 8.1.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke siden godkendelsen blev meddelt er fremkommet nye oplysninger om lugtforureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Esbjerg Kommune har desuden vurderet i afsnittet ”bedst tilgængelige teknik (BAT)”, om der er sket væsentlig ændringer ift. BAT, som giver mulighed for at reducere lugten fra ejendommen.

Der er i revurderingen fra 2004 stillet vilkår om, at ventilationsanlæggene i stalderne skal være sådan indrettet, at afkastet giver mindst mulige lugt-, støv- og støjgener og såfremt anlæggene ændres skal den miljømæssigt bedste teknologi anvendes (vilkår 2.3). Dette vilkår er fortsat gældende.

Der er endvidere stillet vilkår om, at omrøring og overpumpning af gylle ikke må foretages lørdage samt søn- og helligdage. Ligeledes må udbringning som kræver kørsel gennem boligområder ikke foretages på søn- og helligdage (5.2). Dette vilkår er også fortsat gældende.

Støj og transport

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende. Siden godkendelsen og revurderingen blev meddelt er ventilationssystemerne blevet udskiftet med nye lavenergisystemer af samme type (undertryksventilation).

Der vurderes ikke at være sket væsentlige ændringer i støjkilder og deres placering, ligesom antallet af transportere og til- og frakørselsforhold er uændret.

Der er i revurderingen fra 2004 stillet vilkår om, at:

- udbringning af gylle, som kræver kørsel gennem boligområder, ikke må foretages på lørdage samt søn- og helligdage (vilkår 5.2)
- at udstyr der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning skal være tæt og effektivt renholdt ved udkørsel til offentlig vej (vilkår 5.3)
- transport til og fra ejendommen fortrinsvist skal ske i dagtimerne. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt ud over det, der er beskrevet (vilkår 7.1)
- til- og frakørselsveje skal holdes i god stand, så støj fra køretøjer minimeres mest muligt, ligesom de køretøjer der anvendes i produktionen skal anvendes hensynsfuldt når nabobeboelse passerer. Den i den tekniske beskrivelse angivne til- og frakørselshyppighed må ikke øges væsentligt (vilkår 4.2)
- der skal sikres gode oversigtsforhold ved udkørsel fra ejendommen til offentlig vej (vilkår 7.2)

Disse vilkår er fortsat gældende. Desuden er vilkåret om støjniveauer (vilkår 4.1) fra husdyrbruget fortsat gældende.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke siden godkendelsen er meddelt er fremkommet nye oplysninger om støjforureningens skadelige virkning der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med hensyn til støj, er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedbringe støjen betydeligt.

Støv, fluer, skadedyr og lys

Der foretages fluebekæmpelse med rovfluer på husdyrbruget.

Der er desuden indgået en aftale med privat firma om bekæmpelse af rotter og mus. Der er opsat ca. 15 kasser med rottegift omkring ejendommen.

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige gener for omboende i form af støv, fluer, skadedyr og lys.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i driften som har betydning for genepåvirkningen. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at generne ikke går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen. Med hensyn til støv, skadedyr, fluer og lys, er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedbringe påvirkningen væsentligt.

Der er i revurderingen fra 2004 stillet vilkår om, at der overalt i staldanlæggene skal foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til de veterinære bestemmelser.

Ligeledes er der vilkår om, at der skal foretages tilstrækkelig rengøring af stal-dende, og anvendes de teknisk/kemisk bedst egnede midler og metoder til minime-ring af støv fra produktionen. Disse vilkår er fortsat gældende.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

De beskyttelsesniveauer der er fastlagt i bekendtgørelse om tilladelse og godken-delse, mv. af husdyrbrug⁵ gælder ikke for revurderinger. Dog med den undtagelse, at såfremt der er kategori 1 og kategori 2 natur, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak ikke er overholdt, skal der i revurderingen fastsættes en frist for hvor-når totaldepositionskravet skal være overholdt.

Habitatdirektivet er i dansk lovgivning implementeret gennem bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt be-skyttelse af visse arter⁶ (Habitatbekendtgørelsen). Af habitatbekendtgørelsen frem-går hvilke sager, jf. husdyrloven, der direkte er omfattet af krav om habitatvurde-ring. Revurderingen af miljøgodkendelser er ikke omfattet af kravet og der skal derfor som udgangspunkt ikke foretages en habitatvurdering.

Det følger dog af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, at en bestående aktivitet ikke må føre til betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger. Dette hensyn er løftet i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a og skal således heller ikke reguleres i en sag om revurdering.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

På husdyrbruget sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget og drift af tilhørende arealer. Den samlede ammoniak-emission fra ejendommen er beregnet til 3.835,98 kg NH₃/år.

Ved revurdering af husdyrbrug godkendt efter husdyrloven skal påvirkning af natur-områder fra husdyrbrugets arealer ikke vurderes, da husdyrgodkendelsens bilag 3 og 4 ikke umiddelbart kan bringes i anvendelse.

Jævnfør bekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af emissionen fra anlæg-get. I forbindelse med revurdering, skal husdyrbruget leve op til kravet om at an-vende "bedst tilgængelig teknik" (BAT). Uanset niveauet for BAT, skal kravet til to-taldeposition være opfyldt efter en frist, som fastlægges i forbindelse med revurde-ringen. Det betyder, at der ved revurderinger skal ske en vurdering af totaldepositi-onen til kategori 1 og 2 natur.

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er habitatområde nr. 78 Vade-havet (enge umiddelbart syd for Tange Bakker). Afstanden her til er 6.400 meter, hvorfor nærmeste kategori 1 lokalitet ligger mindst 6.400 meter fra anlægget. Der er beregnet en samlet deposition på 0,0 kg N/ha/år i nævnte afstand.

⁵ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016.

⁶ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt be-skyttelse af visse arter (BEK nr. 1828 af 16.12.2015).

Nærmeste kategori 2 lokalitet (hede ved Varming Plantage) ligger 4.000 meter nordøst for anlægget og der sker en samlet deposition på 0,0 kg N/ha/år. Da deponierne er mindre end de fastlagte krav i bilag 3, er beskyttelsesniveauet opfyldt.

Samlet set vil den fortsatte, uændrede, drift af husdyrbruget ikke tilsidesætte de beskyttelsesinteresser, der skal iagttages i forbindelse med revurdering af husdyrbrug.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Pligten til vurdering af skadesvirkninger på bilag IV arterne, herunder deres yngle- og rastesteder, er med hensyn til husdyrloven fastsat i habitatbekendtgørelsens § 11 stk. 1, jf. § 8 stk. 6. Denne pligt omfatter flere type afgørelser i husdyrloven, men ikke afgørelser om revurderinger.

Der skal således ikke foretages, en nærmere vurdering med hensyn til påvirkning af bilag IV arter, i nærværende sag.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Et af hovedformålene med den regelmæssige revurdering er som tidligere nævnt, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Miljøstyrelsen har fastlagt den vejledende emissionsgrænseværdi⁷ for ammoniak ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen.

I revurderingen er emissionsgrænseværdien for ammoniak beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning: Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011.

Ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår kan emissionsgrænseværdien for den samlede, årlige ammoniakemission fra anlægget, som er opnåelig ved anvendelse

⁷ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011. Husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæanning (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011.

af BAT, beregnes til 3.836 kg NH₃-N. Beregninger af emissionsniveauet fremgår af nedenstående tabel 4.

BAT-beregning, Ammoniak

	Antal dyr	Antal DE	Type 1	Kg NH ₃ -N pr. årsdyr (EGV)	På stald	Korr. for afgr.	I alt kg N/år	Note
Farestald 1 + 2								
Årsso, farestald								
Kassestier, fuldspaltegulv	192	13,06		1,43	12 mdr.		274,56	1
Farestald 3								
Årsso, farestald								
Kassestier, delvis spaltegulv	215	14,62		0,75	12 mdr.		161,25	1
Farestald 5								
Årsso, farestald								
Kassestier, delvis spaltegulv	123	8,36		0,75	12 mdr.		92,25	1
Poltestald								
Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	250	6,79	31,0 - 110,0	0,36	12 mdr.	1,06	95,67	2
Løbestald 7 + 9								
Årsso, løbe- og drægtighedsstald								
Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	124	19,68		1,74	12 mdr.		215,76	1
Drægtighedsstald 11								
Årsso, løbe- og drægtighedsstald								
Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	406	64,43		1,99	12 mdr.		809,37	3
Slagtesvinestald								
Drænet gulv + spalter (33/67)	5.375	139,90	30,0 - 107,0	0,40	12 mdr.	1,02	2.187,6	2
Sum		266,84					3.836	

Noter

- 1 jf. MST's vejledende emissionsgrænseværdier for søer med smågrise (gyllebaserede staldsystemer)
- 2 jf. MST's vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)
- 3 Aflæst i ansøgning (skema nr. 84238)

Samlet emission fra ansøgning	3.836 kg N/år
- Esbjerg Kommunes BAT-krav	3.836 kg N/år
Resterende	0 kg N/år

Noter

- 1 jf. MST's vejledende emissionsgrænseværdier for søer med smågrise (gyllebaserede staldsystemer)
- 2 jf. MST's vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)
- 3 Aflæst i ansøgning (skema nr. 84238)

Samlet emission fra ansøgning	3.832 kg N/år
- Esbjerg Kommunes BAT-krav	3.836 kg N/år
Resterende	-4 kg N/år

Tabel 4: Beregning af BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak.

I ansøgningen er der en samlet årlig ammoniakemission på 3.836 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er primært knyttet til valg af staldsystem/-teknologi, fodringstiltag, samt opbevaring af husdyrgødning.

De virkemidler der er anvendt fremgår af følgende redegørelse vedrørende stald-indretning, fodringstiltag og opbevaring af husdyrgødning.

Staldsystem/-teknologi

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og staldsystem/-indretning:

- De fleste stalde er stalde med fuld eller delvis kumme og "træk og slip", hvorfor de lever op til BAT ifølge BREF-dokumentet. Dog er drægtighedsstalden med dybstrøelseslejeareal. Gulvet i slagtesvinestalden er oprindeligt et fuldspaltegulv. For at leve op til dyrevelfærdskravene er der isat spaltelukkere og dels udskiftet delelementer med drænsalter.
- Der foretages løbende småreparationer. De eksisterende stalde forventes at kunne drives videre i ca. 10-15 år uden større renoveringer. Når staldene engang skal gennemgribende renoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, der på det tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Da de vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT er opfyldt med foderkorrektion hos slagtesvinene har ansøger ikke foretaget økonomiske beregninger for fravalg af andre teknologier.

Fodringstiltag

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og foder:

- Bedriften vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Ifølge it-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk er der anvendt foderkorrektion i form af reduceret indhold af både råprotein og fosfor i foderet til slagtesvinene.
- Det vurderes, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF)
- Husdyrbruget anvender to foderblandinger til søerne og 1-3 blandinger til slagtesvinene og der er tilsat fytase til foderet. Alt foder udgøres af indkøbte foderblandinger. Der vådfodres ved slagtesvinene og tørfodres ved søerne.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at det er BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

For at sikre at husdyrbruget lever op til BAT via forudsætningerne i it-ansøgningen har Esbjerg Kommune stillet vilkår om maksimalt mængde N ab dyr pr. år og P ab dyr pr. år.

Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og opbevaring af husdyrgødning:

Der er tale om

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholdernes bunde og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning

- der er naturligt flydelag og der blæses halm på ved behov
- beholderne bliver kontrolleret ved 10 års beholderkontrollen.

Normalt udmuges der 4 gange årligt på husdyrbruget, hvoraf dybstrøelse fra to udmugninger kan køres direkte ud og nedbringes. Øvrigt dybstrøelse opbevares i overdækket markstak.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF-dokumentet der angiver, at for så vidt angår BAT ved opbevaring af flydende husdyrgødning omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttet mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Miljøstyrelsen har baseret emissionsgrænseværdien for fosfor på en enkelt fosforreducerende teknik, som omfatter optimering af fosforudnyttelsen. Denne teknik vurderes samtidig at være omkostningsneutral. Emissionsgrænseværdien er fastlagt til 6.181,4 kg P/DE ab lager.

I ansøgningen er der beregnet en udledning på 6.175,2 kg P/DE ab lager.

Da dette niveau for fosfor er lig eller mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse fosforudledningen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Ansøger har i forhold til at opfylde emissionsgrænseværdien for fosfor valgt at reducere foderets indhold af fosfor fra normen på 4,8 g P/FE til 4,52 g P/FE.

Esbjerg Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse fosforudledningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

For at sikre at husdyrbruget lever op til BAT via forudsætningerne i it-ansøgningen har Esbjerg Kommune stillet vilkår om maksimalt mængde P ab dyr pr. år.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknologi"

Vurderingen af BAT i forbindelse med revurdering foretages også i forhold til følgende parametre:

- Management
- Forbrug af vand og energi
- Lugt
- Udbringning af husdyrgødning

Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår, at kommunen ved vurderingen af ovennævnte punkter kan anvende BREF-dokumentet om intentiv fjerækær- og svineproduktion.

Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, at der forefindes beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser samt at registrere forbruget af næringsstoffer. Desuden er der beskrevet en række elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning herunder krav om gødningsplanlægning og -regnskaber samt retningsgivende normer for husdyrholdets næringsstof behov.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og management:

- Medarbejderne orienteres om vilkår i ejendommens miljøgodkendelse og evt. påbud ifm. revurderingen.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der foretages årlig opgørelse over vand- og energiforbruget ifm. regnskabet. Desuden følges energiforbruget løbende over internettet.
- Ved uheld ringes 112 og afværgelse af følgeskader igangsættes.
- De ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke typer arbejdsopgaver de skal håndtere.

Der stilles vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan. Esbjerg Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan anses som BAT for at forhindre uheld og begrænse følgerne heraf.

Esbjerg Kommune vurderer herefter, at husdyrbruget med hensyn til management har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

Forbrug af vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vand og energiforbruget, at forebygge spild fra drikkevandsinstallationer og reparere evt. lækager, at anvende naturlig ventilation i videst muligt omfang, at optimere evt. ventilationssystem og at installere energibesparende belysning.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og energiforbrug:

- Ventilationssystemtyperne i de forskellige stalde er fortsat undertrykventilation (bortset fra farestalden med 56 stipladser), men er udskiftet til lavenergisystemer.
- Ventilationen er automatisk styret og op- eller nedjusteres automatisk efter behov. Der foretages jævnligt inspektion, og ventilationskanaler bliver rengjort efter hver tømning af sektionerne.
- Lyset i staldene er tændt i løbet af dagen ifm. arbejde og fodring samt efter dyrenes og driftformens behov. Der er delvis manuel styring af belysningen og dels timer/sensorstyring af belysning. Elektrisk belysning er delvist skiftet til LED-belysning.
- Staldene får en del dagslys gennem vinduer og ovenlys (drægtighedsstalden).

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og vandforbrug:

- Drikkevandssystemerne er forsynet med ventiler hen over foderkrybberne samt drikkekopper, hvilket reducerer vandforbruget.
- Staldene sættes i blød i kold vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes med koldt vand vha. højtryksrensere. Ved daglig inspektion af staldene mv. undersøges der for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til vand- og energiforbrug har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

Der er i miljøgodkendelsen fra 1992 og revurderingen fra 2004 ikke stillet særlige vilkår til vand- og energiforbrug.

Esbjerg Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets årlige ressourceforbrug sammenholdt med normtal (se afsnittet "Råvarer og hjælpestoffer, affald og spildevand"), at der kan være yderligere besparelsesmuligheder for el og vand. Dette kan undersøges ved en energimæssig gennemgang af husdyrbruget. Der stilles derfor vilkår om, at der senest 1 år efter meddelelse af revurderingen skal foretages en energimæssig gennemgang af husdyrbruget. Gennemgangen skal udføres af en energikonsulent og den skriftlige gennemgang skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

For at bibeholde og øge fokus på ressourceforbruget og mulighederne for at reducere dette stilles der samtidig vilkår om, at der skal ske en årlig registrering af vand- og energiforbruget.

Lugt

I afsnittet om lugt fremgår det, at genekriterierne for lugt til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone ikke er overholdt. Esbjerg Kommune har derfor foretaget en vurdering af, om der er mulighed for at begrænse lugtgenerne yderligere fra husdyrbruget under anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Mulighederne for at nedbringe lugtemissionen fra husdyrbruget relaterer sig jf. Teknologilisten til biologisk luftrensning (FarmAirClean BIO Flex fra Skov A/S), og hyppig udslusning af gylle fra stalde, og der er derfor redegjort for teknikkernes lugtreducerende effekt og økonomi i det følgende:

Biologisk luftrensning:

Ved biologisk luftrensning reduceres ammoniak og lugt fra staldluften igennem en biologisk omsætning af de forurenende stoffer. Luften ledes gennem filtermateriale, som holdes fugtigt, så ammoniak og lugtstoffer absorberes i en vandfilm i biofilteret og efterfølgende nedbrydes af mikroorganismer.

Esbjerg Kommune har været i kontakt med Skov A/S for at afdække investeringens størrelse ved at installere biologisk luftvasker på husdyrbruget.

Ved Farm AircClean (BIO Flex 2-stage) fra Skov A/S foregår rensningen via en to trins model, hvor det første filter fjerner støv og det næste filter fjerner ammoniak og lugt. Ifølge Teknologilisten kan der opnås en lugtreducerende effekt op til 74 %.

Af lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at ca. 2/3 af lugtenhederne produceres i slagtesvinestalden, og derfor blev der i samtalen med Skov A/S taget udgangspunkt i denne stald.

Skov A/S oplyser, at investeringen til et biologisk luftrensningsanlæg i slagtesvinestalden, der reducerer lugt med ca. 40 %, udgør ca. 500.000 kr ved installation af to luftrensningskasser. Hertil skal lægges omkostningerne til den daglige drift og de tekniske ændringer af eksisterende bygninger og ventilationsanlæg. På baggrund af oplysningerne fra Skov A/S forventes det, at investeringen minimum vil være det samme ved installation af biologisk luftvasker i fare- og løbedrægtighedsstaldene.

Ved etablering af en luftrenser i nye anlæg, er det muligt at dimensionere anlægget og rørføringer med udgangspunkt i luftrenseren. Ved etablering af luftrenser i eksisterende staldanlæg, er der forøgede udgifter i forbindelse med ændring af eksisterende afkast, rørføring og evt. bygningsmæssige ændringer,

Esbjerg Kommune bemærker, at kommunen ikke tidligere har modtaget klager over lugtgener fra husdyrbruget.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at der ikke er et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som forventes at kunne opnås, og de økonomiske omkostninger som vil være forbundet hermed. Det vurderes således ikke at være proportionalt, at stille vilkår om yderligere lugtreduktion fra husdyrbruget.

Punktudsugning i slagtesvinestalde

Ventilationsprincippet punktudsugning er et nyt ventilationsprincip, som udnytter at det er muligt at samle en stor del af staldenes ammoniak- og lugtemissioner i en begrænset del af staldenes ventilationsluft, som suges ud under gulvet. På grund af ventilationsluftens strømning i staldene er det dokumenteret, at koncentrationerne af ammoniak, svovlbrinte og lugt er størst i gødningskanalen under eller tæt på dyrenes lejeareal, og det er netop her, udsugningspunktet ved punktudsugning forudsættes placeret. Samtidig udnytter systemet, at ventilationsbehovet i en stor del af tiden er meget mindre end ventilationsanlæggets maksimale kapacitet. Derved kan en luftrenser koblet på punktudsugningen få en stor effekt på den samlede emission, selvom det kun er en lille del af ventilationskapaciteten der renses.

Der vurderes, at punktudsugning ikke kan anses som BAT på husdyrbruget. Dette hænger sammen med at en lugtreducerende effekt kun kan opnås, såfremt der benyttes en luftrenser med lugtreducerende effekt. Det gør der ikke jf. redegørelsen for biologisk luftrensning ovenfor.

Lavemissionsgulve til slagtesvin

Ved anvendelse af delvist fast gulv frem for drænet gulv i slagtesvinestalden opnås der en lugtreduktion på 33 % jf. Miljøstyrelsens Teknologiliste. Dette hænger sammen med, at delvist fast gulv har en emission på 300 OUe/s pr. 1000 kg svin, hvor emissionen fra drænet gulv er 450 OUe/s pr. 1000 kg svin.

Tidligere var der fuldspaltegulv i slagtesvinestalden, men dette er efter revurderingen i 2004 lovligt blevet ombygget til drænet gulv, da fuldspalter er blevet ulovligt hos slagtesvin. Staldsystemet har jf. ansøger en forventet restlevetid på 20 år.

Det vurderes på den baggrund og i lyset af den lugtreducerende effekt, der samtidig opnås ved hyppig udslusning jf. nedenfor, at det ikke er proportionelt at udskifte et funktionsdygtigt drænet gulv i slagtesvinestalden, som har en lang restlevetid, med et nyt delvist fast gulv. Dermed vurderes udskiftning af drænet gulv med delvist fast gulv i slagtesvinestalden ikke at være BAT på husdyrbruget.

Hyppig udslusning

Ved udslusning af gylle ugentligt i sommer- og vintermåneder reduceres lugten fra fulldrænedede gulve i slagtesvinestalden med 20 % jf. Miljøstyrelsens Teknologiliste.

Ansøger oplyser, at hyppig udmugning er muligt at gennemføre i slagtesvinestalden, men han er af den overbevisning, at det kan have den modsatte effekt, fordi den lagdeling af gyllen, der i nudrift indtræder mellem udslusningerne (i dag 1 gang hver uge eller hver 14. dag) forventes at tilbageholde lugt.

Af Miljøstyrelsens notat "Vejledning om anvendelse af koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde" af 8. juni 2015 fremgår det, at den gennemførte test viser en statistisk sikker reduktion af lugtemissionen.

Esbjerg Kommune vurderer således, at der er sket ændringer i den "bedste tilgængelige teknik" til at reducere lugten siden miljøgodkendelsen blev meddelt. Da teknologien "hyppig udslusning" kan iværksættes uden væsentlige ekstraomkostninger for husdyrbruget, vurderer Esbjerg Kommune at dette tiltag er BAT. For at reducere lugten, meddeles der derfor ved påbud vilkår om, at der skal foretages hyppig udslusning af gylle samt vilkår til dokumentation.

Udbringning af husdyrgødning

Der indgår ikke udbringningsarealer under bedriften Birkeland A/S, og derfor er der ikke taget stilling til BAT for udbringning af husdyrgødning i denne revurdering.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik" og herunder en vurdering af behovet for renovering af staldene.

Ophør

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse fra 1992 og revurdering fra 2004 ingen vilkår som beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig ved ophør.

I forbindelse med revurderingen påbydes der vilkår om oprydning i forbindelse med driftens ophør, så risiko for forurening og gener i form af f.eks. lugt, fluer og skadedyr begrænses, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Generelle forhold

Der er i revurderingen fra 2004 af den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår om, at forudsætninger i ansøgningsmaterialet følges (vilkår 1.1). Esbjerg Kommune har ikke fundet anledning til at ændre på dette vilkår.

En række vilkår beskriver gældende lovgivning, og vurderes derfor ikke længere at være relevante. Det drejer sig om vilkår 1.2, 1.3, 1.4, 2.1 (delvist), 2.4, 3.1, 5.1, 6.1, 6.3, 8.1, 8.2, 8.3, 9.2 og 9.3 som dermed ophæves.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering

Esbjerg Kommune har den 5. november – 27. november 2015 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen på Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Høring

I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring i perioden 14. september – 5. oktober 2016 er der kommet bemærkninger fra Gitte Bogdahn Paulsen og Hans Chr Poulsen på Roagervej 334, 6760 Ribe.

Indsigelserne drejer sig om, at naboerne oplever støj-, lugt- og fluegener fra husdyrbruget på Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe:

1. I nattetimerne, hvor der soves med åbent vindue, oplever naboerne kraftige lugtgener, når det er varmt og når vindretningen er ned mod deres bolig.
2. Naboerne oplever støj fra svinene både i dagtimer og i nattetimerne. Generne opleves som skrig, der er værst om natten, når der soves med åbent vindue.
3. Naboerne oplever desuden gener fra fluer herunder spyfluer, og oplyser, at der i perioder er rigtig mange. De bruger mange penge på at minimere antallet af fluer, da de bliver generet af fluer, når de sidder på terrassen og om natten, når de skulle sove. De sprøjter med fluegift hver dag, og er bekymrede over at sove i al den gift.

Ad 2. Lugt

Som nævnt i den miljøtekniske redegørelse, skal en revurdering resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, ophæves eller fastholdes.

Af Miljøstyrelsens elektroniske husdyrvejledning samt flere afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet fremgår det, at påbud om nye vilkår skal være begrundet i:

- A. ændringer i den bedste tilgængelige teknologi (BAT).
- B. væsentlig forurening hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Myndighedens ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, kan ikke begrunde påbud om skærpede vilkår.

A. Ændringer i BAT

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af, om der siden revurderingen i 2004 er meddelt er kommet nye teknikker til at nedbringe lugt fra produktionen.

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiliste findes der fire teknikker til at reducere lugt: Biologisk luftrensning, punktudsugning i slagtesvinestalde, lavemissionsulve til slagtesvin samt ugentlig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænedede gulve.

Biologisk luftrensning

Det er i afsnittet om bedste tilgængelige teknik vurderet, at der ikke er proportionalitet mellem den miljøeffekt, som forventes at kunne opnås ved implementering af biologisk luftvasker på husdyrbruget, og de økonomiske omkostninger, som vil være forbundet hermed. Dermed anses biologisk luftvaskning ikke som BAT på husdyrbruget.

Punktudsugning i slagtesvinestalde

Der er jf. afsnittet om bedst tilgængelige teknik ikke foretaget en nærmere vurdering af om punktudsugning kan anses som BAT på husdyrbruget. Dette hænger sammen med at en lugtreducerende effekt kun kan opnås, såfremt der benyttes en luftrenser med lugtreducerende effekt. Det gør der ikke jf. redegørelsen for biologisk luftrensning ovenfor. Reduktion af lugt ved punktudsugning er dermed ikke en teknisk mulighed.

Lavemissionsgulve til slagtesvin

Det er i afsnittet om BAT vurderet, at der ikke er et rimeligt forhold mellem den lugtreducerende effekt på 33 %, som forventes at kunne opnås ved installation af delvist fast gulv i slagtesvinestalden i stedet for drænet gulv, og de økonomiske omkostninger, som vil være forbundet hermed. Dermed anses delvist fast gulv i slagtesvinestalden ikke som BAT på husdyrbruget.

Ugentlig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænede gulve

Det er i afsnittet om BAT vurderet, at teknologien "hyppig udslusning", der yder 20 % lugtreduktion i slagtesvinestalde med drænet gulv, kan implementeres i slagtesvinestalden uden væsentlige ekstraomkostninger for husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor vurderet, at dette tiltag er BAT og ved påbud stillet vilkår om, at der skal foretages hyppig udslusning af gylle fra slagtesvinestalden samt vilkår til dokumentation.

Det vurderes, at der ikke er øvrige veldokumenterede teknologier udover hyppig udslusning til at reducere lugt fra husdyrbruget, der i den konkrete sag kan betragtes som BAT.

B. Forureningens omfang

I revurderingen fra 2004 er der foretaget en vurdering af lugtgener fra svinebruget, og det fremgår, at en del nabobeboelser er beliggende indenfor den af Gl. Ribe Kommunes foretagne vurdering af lugtgenerafgrænsningen.

Siden husdyrbruget blev miljøgodkendt, er der ikke fremkommet nye oplysninger om lugtforureningens skadelige virkning, som ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse. Der er ikke ændret på sammensætningen i dyreholdet (ud over ændret antal-/vægtforhold for slagtesvin, som ikke medfører forøget forurening på nogen parametre) og lugtforureningen går derfor ikke ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det fremgår af Miljøstyrelsens elektroniske husdyrvejledning, at myndighedens ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår. Det faktum, at der i dag inddrages andre kriterier og beregninger til vurdering af lugt kan således ikke indgå som begrundelse for at fastsætte påbud om skærpede vilkår.

Samlet vurdering af lugt

På baggrund af de beregninger, der er foretaget i it-ansøgningsystemer vedr. lugt, må det forventes at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Ved revurderingen er det alene muligt indenfor husdyrlovens rammer, at meddele påbud om andre skærpede vilkår end hyppig udslusning fra slagtesvinestalden og dokumentation for dette med baggrund i BAT. Dette skyldes, at der ikke er nye oplysninger om lugtforureningens skadelige virkning, og forureningen ikke går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelse.

Esbjerg Kommune har ved seneste miljøtilsyn i 2015 på Roager Østermark 2-4 vurderet, at lugtvilkårene i revurderingen fra 2004 er overholdt på tilsynstidspunktet. For at sikre at de nye samt eksisterende vilkår fortsat efterleves vil kommunen fortsætte med at føre tilsyn på husdyrbruget.

Ad 2. Støj

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende.

Siden godkendelsen og revurderingen blev meddelt er ventilationssystemerne i staldene blevet udskiftet med nye lavenergisystemer af samme type (undertryksventilation). Der er ikke ændret på sammensætningen i dyreholdet (ud over ændret antal-/vægtforhold for slagtesvin, som ikke medfører forøget forurening på nogen parametre).

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke siden godkendelsen er meddelt er fremkommet nye oplysninger om støjforureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med hensyn til støj, er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedbringe støjen betydeligt, og samlet er der således ikke mulighed for at fastsætte påbud om skærpede vilkår.

Der er i revurderingen fra 2004 bl.a. stillet vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser på hverdage og i weekender samt i dag- og nattetimer. Disse vilkår er fortsat gældende.

Esbjerg Kommune har ved seneste miljøtilsyn i 2015 på Roager Østermark 2-4 vurderet, at der ikke er væsentlige støjgener fra husdyrbruget på tilsynstidspunktet. For at sikre at vilkårene fortsat efterleves vil kommunen fortsætte med at føre tilsyn på husdyrbruget.

Ad 3. Fluer

Der foretages fluebekæmpelse med rovfluer på husdyrbruget.

I revurderingen fra 2004 fremgår følgende: *"Der har ikke været problemer med gener fra produktionen i en sådan grad at disse har givet en "ikke uvæsentlige" gene for nabobeboelserne. Det vurderes derfor, at en fremtidig drift vil kunne foregå uden væsentlige negative påvirkninger på miljøet, og uden at medføre yderligere gener for nabobeboelserne".*

Der er i revurderingen fra 2004 stillet vilkår om, at der overalt i staldanlæggene skal foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til de veterinære bestemmelser. Ligeledes er der vilkår om, at der skal foretages tilstrækkelig rengøring af staldene. Foder- og gødningsrester må ikke oplagres udenfor de dertil indrettede anlæg, ligesom der skal holdes ryddeligt omkring virksomheden. Disse vilkår er fortsat gældende.

Der er siden godkendelsen og revurderingen blev meddelt ikke sket væsentlige ændringer i driften, som har betydning for genepåvirkningen. Der er ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedbringe fluepåvirkningen udover den reduktion, som eksisterende vilkår medfører.

Esbjerg Kommune vurderer, at idet generne ikke går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen, og da der ikke er væsentlige ændringer i bedste tilgængelige teknik er der samlet set ikke mulighed for at fastsætte påbud om skærpede vilkår.

Esbjerg Kommune har ved seneste miljøtilsyn i 2015 på Roager Østermark 2-4 konstateret, at husdyrbruget på tilsynstidspunktet lever op til vilkårene om at minimere gener for omgivelserne herunder bl.a. fluebekæmpelse. For at sikre at vilkårene fortsat efterleves, vil kommunen fortsætte med at føre tilsyn på husdyrbruget.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen.

Bilag 1

Vilkår fra revurderingen af miljøgodkendelsen af Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe fra 1992 – meddelt 5. oktober 2004

Nedenfor gengives vilkår fra tidligere Ribe Kommunes revurdering af miljøgodkendelse til svineproduktion på Roager Østermark 2-4, 6760 Ribe.

I forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen ophæves en række vilkår og der fastsættes en række nye vilkår. De vilkår der ophæves i forbindelse med revurderingen er streget over i nedenstående oversigt. De øvrige vilkår er således forsat gældende.

1.0: Indretning og drift:

- 1.1 De i ansøgningen vedlagte tegninger over bygninger og deres anvendelse ligger til grund for godkendelsen. Energi- og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 Husdyrbekendtgørelsens bestemmelser om disses indretning og anvendelse, skal stedse iagttages.
- 1.2 ~~Virksomhedens maksimale dyrehold må ikke uden fornyet godkendelse udvides til en produktion større end de i godkendelsen tilladte 300 dyreenheder med en fordeling som anmeldt og anført i vilkår 8.1, beregnet efter Husdyrbekendtgørelsens bilag 1.~~
- 1.3 ~~Virksomheden skal til enhver tid kunne dokumentere at de aktuelle regler for husdyrhold i relation til Landbrugsministeriets og Miljøministeriets regler herfor overholdes, så det nødvendige areal til udbringning af husdyrgødning er til disposition, eller aftale herom foreligger i henhold til de i bekendtgørelsen herfor gældende regler.~~
- 1.4 ~~Virksomheden skal sikre at oplag af husdyrgødning og foderstoffer sker i dertil egnede lagre. Gyllebeholdere skal være overdækket af et tæt flydelag, eller af en dertil egnet tæt overdækning som minimerer ammoniakfordampning fra beholderne.~~

2.0 Luftforurening:

- 2.1 Produktionsforholdene skal indrettes, så der sker mindst mulig udslip af forurenende stoffer til luften. Der skal om nødvendig anvendes dertil egnede hjælpestoffer til imødegåelse af unødigt udslip af lugtstoffer. Virksomheden må ikke give anledning til "ikke uvæsentlige" lugtgener hos de nærmestboende naboer. ~~Staldlugtemmissionen, som er beregnet til 7.950 LE/s for Roager Østermark 2, og til 13.248 LE/s for Roager Østermark 4, må ikke forøges så grænserne ændres måleligt.~~

- 2.2 Der skal foretages tilstrækkelig rengøring af staldene, og anvendes de teknisk/kemisk bedst egnede midler og metoder til minimering af støv fra produktionen.
- 2.3 Ventilationsanlæggene i staldene skal være sådan indrettede, at afkastet giver mindst mulige lugt- støv- og støjgener for naboerne. Såfremt anlæggene ændres, skal den miljømæssigt bedste teknologi anvendes.
- 2.4 ~~Afledning af husdyrgødning til opbevaringsanlæggene skal ske gennem tætte lukkede ledninger, så lugt og ammoniakfordampningen minimeres mest muligt.~~

3.0 Spildevand:

- 3.1 ~~Spildevandsanlæggene for sanitært spildevand fra servicebygningen skal vedligeholdes i overensstemmelse med de dertil hørende driftsvejledninger. Trix- og septiktanke skal tømmes efter behov, dog mindst en gang årligt og indholdet bortskaffes efter Ribe Kommunes tømningsordning i henhold til gældende retningslinier herfor.~~
- 3.2 Spildevand fra vask af stalde og maskiner skal tilledes gødningsopbevaringsanlægget.

4.0: Støj:

Støjvilkårene er fastsat efter de i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af 1984 gældende regler med korrektioner og referencetidsrum m.v.

- 4.1 Støjbelastningen fra virksomheden, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ikke overskride nedennævnte grænser målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nærtliggende nabobeboelser.

Mandag-fredag	kl. 07.00-18.00	
Lørdage	kl. 07.00-14.00	55 dB(A)
Mandag-fredag	kl. 18.00-22.00	
Lørdage	kl. 14.00-22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00-22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40 dB(A)

Maksimalværdierne af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

- 4.2 Til- og frakørselsveje skal holdes i god stand, så støj fra køretøjer minimeres mest muligt, ligesom de køretøjer der anvendes i produktionen skal anvendes hensynsfuldt når nabobeboelse passerer. Den i den tekniske beskrivelse angivne til og frakørselshyppighed må ikke øges væsentligt.

5.0: Opbevaring og udbringning af husdyrgødning:

- 5.1 ~~Virksomheden skal overholde de til enhver tid gældende regler, som de er beskrevet i Husdyrbekendtgørelsen, Energi- og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 med senere ændringer.~~
- 5.2 Omrøring og overpumpning af gylle må ikke foretages lørdage og søn- og helligdage. Udbringning af gylle som kræver kørsel gennem boligområder må ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage.
- 5.3 Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal være tætte og effektivt renholdte ved udkørsel til offentlig vej.

6.0 Affald:

- 6.1 ~~Døde dyr skal opbevares i lukket rum, på fast bund med overdækning eller i lukket container og skal afleveres til autoriseret destruktionsanstalt, anmeldelse til afhentning skal ske regelmæssigt så uhygiejniske forhold undgås.~~
- 6.2 Overalt i staldanlæggene skal der foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til de veterinære bestemmelser herfor.
- 6.3 ~~Rester af desinfektionsvæsker, medicin, sprøjtemidler og emballage fra disse skal afleveres i henhold til gældende regler herom. Plastaffald og andet affald må ikke afbrændes, men skal afleveres på godkendt modtageplads eller bruges.~~
- 6.4 Vaskeplads for transportmateriel og maskiner m.v. skal være indrettet, så spildevand herfra bortledes til gødningsopbevaringsanlæggene.
- 6.5 Foder- og gødningsrester må ikke oplagres udenfor de dertil indrettede anlæg, ligesom der skal holdes ryddeligt omkring virksomheden.

7.0 Til- og frakørsel:

- 7.1 Transport til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske i dagtimerne, det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt ud over det i den tekniske beskrivelse angivne.
- 7.2 Der skal sikres gode oversigtsforhold ved udkørsel fra ejendommen til offentlig vej.

8.0 Husdyrhold:

- 8.1 ~~Husdyrholdet er beregnet som:
På Roager Østermark 2:
530 stk. årssøer med smågrise til 4 uger og 250 polte/år
På Roager Østermark 4:
6110 stk. slagtesvin fra 30—100 kg. produceret pr. år~~
- 8.2 ~~Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet for husdyrgødning skal som minimum være 9 måneder. Den til enhver tid nødvendige lagerbeholdning skal være til~~

rådighed for ejendommen. Markstakke med kompostlignende dybstrøelse skal være overdækket med kompostdug eller presenning.

- 8.3 ~~Det nødvendige arealbehov til udbringning af husdyrgødning skal opgøres efter harmonireglerne i husdyrbekendtgørelsens § 28 med evt. senere ændringer..~~

9.0 Tilsyn og kontrol:

Egenkontrol:

- 9.1 Der skal på virksomheden føres "egenkontrol" med den til enhver tid gældende produktion, der skal foreligge en opgørelse over produktionens størrelse i henhold til husdyrbekendtgørelsens bilag 1. Denne med tilhørende bilag skal ved miljøtilsynets besøg på ejendommen kunne forevises til dokumentation for overholdelse af godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.
- 9.2 ~~Der skal føres journal over afsætning og udbringning af virksomhedens husdyrgødning indeholdende mængder og tidspunkter og logbog over flydelag på gyllebeholder. Disse skal være tilgængelige for miljøtilsynet, ved besøg på virksomheden.~~
- 9.3 ~~Virksomheden skal føre "sprøjtejournale" denne skal være ajourført, og tilgængelig for tilsynsmyndigheden ved besøg på virksomheden.~~

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk